

Uttalande om SIA

Vid sammanträde med arbetsutskottet inom Sveriges lärarförbund 8 december behandlades ett antal skrivelser från kretsar, lokalavdelningar, enskilda kollegier samt en lokalstyrelse för föreningen Hem och skola angående arbetssituationen i skolan. I skrivelserna uttalas en stark oro inför utvecklingen samt föreslås olika åtgärder i syfte att förbättra förhållandena. Bland sådana åtgärder kan nämnas ökad lärartäthet, ökade resurser för specialundervisning, ökad biträdes- och assistentmedverkan för bl a tillsynsuppgifterna i skolan och elevernas sysselsättning under raster och håltimmar, bättre möjligheter för klassföreståndarna att fullgöra sina arbetsuppgifter, föräldrautbildning, mer relevanta korrektionsmedel m m.

Arbetsutskottet uttalade i avslutning till behandlingen av skrivelserna bl a följande: Utredningen rörande skolans inre

arbete (SIA) har nu beslutat att till sig knyta representanter för lärar- och skolledarorganisationerna. Förbundet förutsätter att utredningen snarast upptar till behandling frågan om vilka åtgärder som omdelbart kan vidtas för att förbättra arbetsmiljön och arbetssituationen för dem som är verksamma inom skolan. Därvid bör prövas de olika förslag som framkommit och framkommer från medlemmar inom organisationerna på skolans område. Lärarförbundets egen utredning om arbetssituationen i skolan torde också ge ett gott underlag för en bedömning av på vilka områden åtgärder måste vidtas. Förbundet förväntar att skolans myndigheter lokalt och centralt med allvar och stor beslutsamhet engagerar sig för att de uppenbara svårigheter som redovisas från skolans arbete snarast möjligt ska kunna elimineras.

Arbetsutskottet fick också ta del av ett antal skrivelser med tillhörande namnlistor med in-

Skolledarnas arbetsbörda förhindrar en effektiv personalvård

Personalvårdsfrågan och arbetssituationen i skolan diskuterades ingående vid det första sammanträdet med skolledarföreningens nyvalda styrelse 4 december. Man var överens om att skolledarnas ställning alltför lite har uppmärksamats i debatten om skolan.

Personal- och elevvården hör till skolledarnas viktigaste uppgifter. En alltför tung administrativ arbetsbörda, tex i form av rapporteringsskyldigheter m m,

stämmanden i den av malmölärarna startade aktionen för bättre arbetssituation i skolan.

Under sammanträdet förelåg också en lång rad skrivelser gällande JET-projektet. De blev föremål för ingående diskussion.

lämnar emellertid alltför lite tid över åt de personalvårdande funktionerna. Lärare och elever får inte den hjälp de behöver. Det finns skäl att speciellt undersöka i vad mån skolledarna verkligen har tid och möjligheter att fullfölja sina pedagogiska och personalvårdande uppgifter.

Styrelsen beslöt att till 1971 års kongress inge en motion rörande personalvården i skolan.

Diskussionspromemorian angående personalsituationen inom skolan (den blå) var också uppe till diskussion, bl a frågor rörande lärartäthet, elevgruppning m m. I fråga om kostnadsutvecklingen uttryckte styrelsen sin bestämda åsikt att de eventuella rationaliseringsvinster som görs inom skolans område helt ska komma skolan till godo.

Förhandlingarna med Statens avtalsverk (SAV) har nu inletts. Styrelsen behandlade i anslutning till en redogörelse för det aktuella läget bl a de i detta sammanhang framförda frågorna

Ökning av institutionsföreståndarnas ansvar och uppgifter

I 1971 års förhandlingar aktualiseras kvarstående frågor från AB-förhandlingarna tidigare i år kring Lgr 69. Vissa av de yrkanden som därvid förs fram förutsätter nya eller förändrade bestämmelser i skolstadgan. TCOs lärarförbund — SL och SFL — har därför i gemensam skrivelse till chefen för utbildningsdepartementet hemställt om erforderliga stadgeändringar.

Förbunden konstaterar i sin skrivelse att de förändringar av läroplanen för grundskolan som genomförs från och med innevarande läsår medför en avsevärd ökning av institutionsföreståndarnas ansvar och uppgifter. Den offentligrättsliga regleringen av institutionsföreståndarnas ställning i grundskolan bör därför inför läroplanens förverkligande förändras för att möjliggöra ett viktigt och meningsfullt utnyttjande av institutionerna.

Vid utarbetandet av de ändringar av skolstadgan som enligt förbundens mening erfordras bör även beaktas att institutionerna alltmer utnyttjas av skolformer utanför grundskolan. Det blir exempelvis allt vanligare att institutionens utrustning, avsedd för grundskolan, utnyttjas av den kommunala vuxenutbildningen. Självfallet blir under sådana förhållanden omsättningen av förbrukningsmateriel större än om institutionen uteslutande står till förfogande för grundskolans undervisning. Det merarbete som en sådan dubbelanvändning medför faller helt på institutionsföreståndaren.

Bland de olösta frågorna i AB-förhandlingarna med anledning av Lgr 69 kvarstår yrkandet om arvoden för institutionsföreståndare vid grundskolan. Detta aktualiseras i 1971 års förhandlingar.

Enligt 9 kap 19 § skolstadgan ska undervisning i ämne eller ämnesgrupp omfatta minst 40 veckotimmar för att arvodestjänst som huvudlärare ska kunna inrättas. Då huvudlärarens arbetsuppgifter beräknas öka i omfattning inte minst med anledning av den nya läroplanen bör timtalet sänkas till 35. Förbunden föreslår vidare att arvodestjänst som huvudlärare ska finnas om timtalet uppgår till minst 10, och att halvt uppdragstillägg ska utgå för huvudlärartjänst omfattande från 10 till 34 veckotimmar.

Läromedelshanteringen har under årens lopp ökat betydligt, bl a såsom en följd av väsentliga förändringar i skolans arbets sätt och det ökade utbudet av läromedel, vidare på grund av att även andra skolformer än grundskolan i större omfattning än tidigare förläggs till den obligatoriska skolans lokaler, vilket

självfallet lett till ett utnyttjande av där befintliga läromedel. Allt förhållanden som ökar tillsynslärarnas arbetsuppgifter. Också införandet av Lgr 69 bidrar avsevärt till att vidga tillsynslärarnas arbete, bl a vad gäller läromedel. Även när det gäller tillsynslärarnas övriga uppgifter kan man konstatera att både arbetets art och omfattning f n ställer betydligt högre krav på befattningshavaren än tidigare. Förbunden yrkar mot denna bakgrund i förhandlingarna förändringar i tillsynslärarnas arbets- och anställningsvillkor. Den nedsättning av undervisningsskyldigheten för tillsynslärare som 9 kap 16 § skolstadgan möjliggör motsvarar endast i ringa utsträckning det omfattande och tidskrävande arbete som åvilar tillsynsläraren. Förbunden hemställer därför om ändring i 16 § av den innebörden att nedsättningen sätts i relation till poängtalet vid skolan-

för skollädaernas del. Bl a blir undervisningsskyldigheten på olika sätt aktualiserad. En väsentlig sänkning erfordras per 1 juli 1971, då nu temporära regler,

som tillkom efter förbundets agerande under förra läsåret, upphör att gälla.

Rapporter lämnades från olika aktiviteter inom föreningen,

bl a hade förhandlingar slutförts med avtalsverket rörande ersättning till skolläda som är engagerade i den sk pilotutbildningen. Avtalsverket har inget att er-

inra mot att utge arvode men anser inte att arvodet bör regleras genom centralt avtal.

Lennart Andersson redogjorde för den nya arbetstidslagstiftningen. 40 timmars arbetsvecka avses i princip bli genomförd per 1 januari 1973. Denna arbetstid bör gälla för alla oavsett om arbetstidslagen tillämpas eller ej. Att 40 timmars arbetsvecka bör gälla för alla, även skolläda, är klart — frågan är om arbetstiden bör regleras eller ej, och hur det i så fall ska ske i ett arbetstidsavtal.

Bland övriga punkter på dagordningen stod val av vice ordförande för skollädaeföreningen och till denna post omvaldes studierektor Per Thorlin, Malmöslätt.

TP

Sammanträde med skollädaeföreningens nyvalda styrelse: från vänster studierektor Gert Berntsson, rektor Gunnar Widgren, rektor Per Åke Brandt (ordf), Lennart Andersson och Karl Olsson från kansliet samt rektor Olof Olsson.

läggningen samt att nedsättning-
en utläggs enligt en glidande
skala från 1 timmes nedsättning
för 3—5 poäng och med ökande
timantal för skollädaläggningar

med högre poängtal. Då arbets-
uppgifterna för tillsynsläda vid
sk annexskolor i många av-
seenden är av annan karaktär
än motsvarande uppgifter vid
rektorsskola föreslås viss ytter-
ligare nedsättning för tillsynslä-
dare vid de först nämnda skolorna.

Förbunden avslutar sin skri-
velse med en hemställan att kmt
i skollädaen inför bestämmelser om

att arvodestjänster för institu-
tionsföreståndare from 1 juli
ska finnas inrättade i grundskol-
lan

att skollädaens bestämmelser
om huvudläda ändras beträf-
fande det antal timmar som krävs
för inrättande av arvodestjänst
samt

att stadgebestämmelser om till-
synsläda ges ändrad utform-
ning i enlighet med förbundens
förslag.

Skollädaernas undervisningsskyldighet

Såsom ett komplement till de
krav på sänkning av under-
visningsskyldigheten för skolläda
vid grundskollan som framförs i förhandlingssamman-
hang till Statens avtalsverk har
läraeförbundet i skrivelse till
chefen för utbildningsdeparte-
mentet hemställt om erforderliga
ändringar av kungl brev 3 mars
1967 som reglerar denna skyl-
dighet. — Fram till 1 juli 1971
gäller temporära föreskrifter
som tillkom efter förbundets age-
rande under förra läsåret.

I skrivelsen till utbildnings-
ministern framhåller förbundet
bl a att de kontinuerliga föränd-
ringarna av den obligatoriska
skollan både ifråga om yttre or-
ganisation och inre arbete stäl-
ler allt större krav på skollans
ledning. Skollädaerna vid grund-
skollan har under en följd av år
successivt tillförts nya arbets-
uppgifter samtidigt som omfatt-
ningen av tidigare åligganden

ständig har ökat. Förbundet
konstaterar att arbetssituationen
för skollädaerna ifråga var mycket
pressad redan i den situation
som rådde före läroplansrefor-
men från och med innevarande
läsåret och poängterar att arbets-
förhållandena blivit än mer otill-
fredsställande i och med att Lgr
69 börjat tillämpas. Det är där-
för utomordentligt angeläget att
undervisningsskyldigheten för
skollädaen reduceras i så-
dan omfattning att tidsmässiga
möjligheter föreligger för be-
fattningshavarna ifråga att full-
göra de uppgifter som åvilar
dem i egenskap av skolläda.

I framställningen anges för
varje poängintervall den yrkade
undervisningsskyldigheten. I för-
hållande till bestämmelserna
i kungl brev 3 mars 1967 inne-
bär yrkandet minskning av
undervisningsskyldigheten med
lägst 2 och högst 14 veckotim-
mar.

**Nästa
nummer
utkommer
7 januari
1971**